

Wat de Heere een soldaat te proeven en te smaken gaf, op post

Een woord van vermaning aan het Nederlandse volk in deze bange dagen voor de komende Rechter en van vertroosting voor hen, die verwachten de wederkomst van de Vredevorst.

Door een Landweersoldaat

STICHTING DE GIHONBRON
MIDDELBURG
2004

Het was Zondagmorgen 20 December, dat ik van 4 tot 6 uur op post stond. Toen gaf de Heere mij de behoefte en begeerte in mijn hart om van Hem te smeken of ik, eenzaam, met Hem nog mocht gemeenzaam zijn. En de Heere ontfermde Zich op het gebed om mij, nietige worm, in te leiden in Zijn dierbaar Woord, en wel in Mattheüs 25: *De man, die één talent van zijn heer ontvangen had en de man, die er twee ontvangen had. Hoe die er één ontvangen had, het in de aarde had verborgen en de Heere des huizes kwam, dat hij zijn rentmeesterschap moest afleggen en hij veroordeeld werd om in het eeuwige vuur geworpen te worden.*

Toen werd ik er zo op gewezen, dat wij van nature allen gelijk zijn aan die man, die zijn talent in de aarde verborg en het daarin liet, totdat zijn heer kwam om van hem zijn rentmeesterschap af te vragen, of hij er winst mee had bedreven. Daar werd ik met mijn gedachten teruggeleid naar het Paradijs, daar God de mens goed en volmaakt had geschapen en de mens door zijn moedwillige val van God is afgefallen, door zijn ongehoorzaamheid en zonde het beeld Gods heeft verloren en die gaven, dat talent, dat God hem geschonken had, heeft verloren, is geworden vervreemd van God en het burgerschap Israëls. Wat had de Heere hem schoon geschapen, wat was kennis en verstand verlicht. Hij sprak met God van mond tot mond en kende Hem aan het suizen der wind; als hij Hem hoorde, ging hij Hem tegemoet. En, daar de Heere hem zo schoon en heerlijk geschapen heeft, komt de Heere het van hem eenmaal te eisen, wat hij daarmede heeft gedaan, al is het ook door eigen schuld, dat de mens zijn ware gedaante verloren heeft, zijn verstand is nu verduisterd, zijn wil verkeerd en hij een andere koning heeft gekozen en nu zich voldoet, waartoe hij geschapen is, n.l. om zijn Schepper en Formeerder te prijzen en te verheerlijken. Daar werd ik op gewezen, hoe dat kostelijke lichaam en de ziel, geschapen tot eer van God, nu verwoest worden in de aarde, zonde en ongerechtigheid, nu gebruikt worden tot smaad en oneer van den Schepper.

- Met zijn *verstand* doet de mens nu niet anders dan in de wereld wroeten en alle begeerlijkheden, zonden, bedenken en doen om de duivel, wereld en eigen wellusten te dienen in plaats van over God te denken en Hem te zoeken; in één woord: het gans en al buiten Hem verkwist.
- Zo ook met zijn *mond* doet hij niet anders dan over de wereld en wereldse zaken, allerlei onpasselijke dingen spreken, *lastert zijn Schepper, gebruikt Zijn Naam ijdel*; ja, het is als een geopend graf, waar allerlei vuile dingen en gruwelijkheden uitkomen.
- Zijn *ogen* staan altijd naar de aarde en het aardse om rijkdommen en schatten te begeren, waar hij allerlei overtredingen mee doet, als overspel, moord en allerlei gruwelen, te veel om op te noemen.
- Zijn *oren* horen naar allerlei zonden en overtreden in werelds vermaak, smaadheid en ellende.
- Zijn *handen* gebruikt hij om in de wereld te wroeten en zijn rijkdom of goederen te vermeerderen; aan te tasten wat het zijne niet is en tot allerlei zonden en gruwelen te gebruiken.
- Zijn *benen* en *voeten* zijn haastig om alles, wat van de wereld begerig is, na te lopen, om op allerlei zondige wegen en paden te gaan, om op verboden gronden te gaan en zo tot eigen verderf te gebruiken.
- Zijn *hart* is een modderpoel van allerlei gruwelen en ellende, waar allerlei boze dingen uit voortkomen, Godonterende gedachten. Het is zo arglistig als enig ding, wijl het zo zondig is, dat nooit iemand het in woorden zal kunnen brengen. In plaats van te trachten naar God te zoeken en te vragen met zijn verstand en wil, met zijn mond God te prijzen, met zijn ogen opwaarts naar boven te zien, met zijn oren naar Gods stem en waarschuwingen te horen, zijne handen naar de hemel te heffen en voor Hem in eerbied te vouwen, zijn knieën voor Hem te buigen, zijn benen en voeten te gebruiken om op Zijn wegen te gaan

en zijn hart aan Hem toe te vertrouwen en Hem te geven, geeft hij alles over aan de wereld, zonde en ongerechtigheid en blijft het alles haar toewijden.

Als God niet tussen beide treedt, blijft hij in zijn treurige staat, totdat die Rechter van hemel en aarde komt om van hem rekenschap te vragen. En Die komt als een dief in de nacht en vraagt aan hem: Legt nu eens rekenschap af van Uw rentmeesterschap. En het antwoord was: Daar ik wist, dat gij een streng en rechtvaardig man zijt, zo heb ik mijn talent genomen en het in de aarde verborgen. Zie, hier is het. En de Heere antwoordde: Gij ontrouwe en boze dienstknecht, daar gij uw talent in de aarde verborgen hebt en er geen bij verworven hebt; – zo bindt hem aan handen en voeten en werpt hem in de buitenste duisternis, waar weinig is en knersing der tanden.

Zo is nu het vonnis van alle mensen, die zichzelf naar ziel en lichaam verwoesten en daarmee doorgaan.

Maar nu moest degene komen, die twee talenten ontvangen had en moest ook rekenschap afleggen van zijn rentmeesterschap.

Maar, daar deze twee talenten had, zullen wij eerst eens nagaan wat deze zijn. Het ene talent is, evenals het talent, dat die man ontvangen had, die er maar één ontving. Deze had ook zo blijven doorgaan en het in de aarde, duivel, wereld, zonde en ongerechtigheid blijven doorbrengen, zo de Heere zelf hem niet een talent er bij had gegeven, en wel dit talent, van Gods vrije genade, om naar de Heere te zoeken en te vragen, om voor Hem te belijden en te betreuren zijn zonden en overtredingen en zijn Godsgemis te belijden. Dit is dat talent, dat de Heere door Zijn Geest in het hart werkt, dat het naar God vraagt en zoekt, waarin de Heere verheerlijkt wordt en dat juichen zal tot Zijn eer, waarvoor de Heere zelf instaat en dat blijft tot in alle eeuwigheid. Maar dat andere talent, dat door de zonde en wereldsgezindheid zo in de aarde verborgen lag, dat talent wordt bij tijden en ogenblikken gebruikt tot eer van zijn Schepper en Formeerder.

- Dan wordt dat *verstand* verlicht door Gods dierbare Geest en heeft kennis van God en Goddelijke zaken;
- zijn *wil* en *begeerte* wordt om God te dienen, naar Zijn Wet en inzettingen te leven;
- zijn mond en *tong* spreekt bij tijden en wijlen Gods eer en heerlijkheid, Zijn deugden en wonderen om Zijn genade groot te maken en Zijn dierbaarheid en onmisbaarheid te vermelden;
- zijn *ogen* richt hij ten hemel om van Hem zijn hulp en redding te verwachten, totdat Hij hem genadig zij, en om bij ogenblikken zijn blik van wederliefde op Hem te vestigen; zijn oren horen naar Zijne stem en klanken, naar Zijn waarschuwingen, om te luisteren wat God tot hem te zeggen heeft;
- zijn *handen* vouwt hij bij tijden om ze op te heffen naar omhoog met eerbied en ontzag en om Zijn Woord aan te vatten en te openen en te onderzoeken;
- zijn *knieën* buigt hij om voor Hem met eerbied voor Zijn troon te smeken en Hem zijn noden bekend te maken;
- zijn *benen* en *voeten* leiden hem naar Gods huis en Zijn dierbaar volk om met elkaar Zijn Naam groot te maken en om in het verborgen en openbaar in Zijn vreze te wandelen;
- zijn *hart* begeert in waarheid en oprechtheid alle dingen naakt en open voor Hem neer te leggen, om tot Zijn eer te leven en te sterven, om Zijn Naam groot te maken, om rein en heilig voor Hem te leven – hoewel het hier in dit benedenrond alles bij ogenblikken en ten dele gaat – en Zijn wet dag en nacht betracht.

Zo komt ook de Heere om van hem rekenschap te vragen van zijn rentmeesterschap en vraagt hem, wat hij gedaan heeft met de talenten, die Hij hem geschonken heeft. En het antwoord is: Hier zijn de twee talenten, die Gij mij gegeven hebt en nog twee welke ik met deze heb

gewonnen, waar ik woeker mee gedaan heb. En de Heere zeide: Gij getrouwe dienstknecht, over weinig zijt gij getrouw geweest en over veel zal Ik u zetten. Dan zal degene, die dit ten antwoord krijgt, zeggen: Waar ben ik getrouw geweest? Indien ik getrouw was, was het door U alleen!

Toen leidde de Heere mij door Zijn Geest in, wat het te zeggen heeft: „Over veel zal Ik u zetten“. Ik werd bepaald bij het uiteinde van die mensen, dat hem gegeven werd na dit leven. Als zo iemand in mag gaan in de vreugde des eeuwigen levens, als die Rechter van hemel en aarde op de wolken komt en allen voor Zijn rechterstoel roept en zij Zijn stem horen, dan staan zij op met een verheerlijkte ziel en lichaam, hun aangezichten stralen van hemelse zaligheid en vrede, hun lichaam is zo sierlijk en welgevormd, schoon en heerlijk, als er nooit een menskind op aarde geweest is. Dan is hij als een wel toebereide bruid zonder vlek of rimpel, zijn klederen wit en rein gewassen door Zijn dierbaar bloed, gekleed met de mantel der gerechtigheid en gekroond met de kroon der overwinning, die zijn Verlosser voor hem verkregen heeft. Dan heeft de sterfelijkheid het onsterflijke aangedaan om zo Zijn heerlijke paleizen in te gaan. Dan roept de Bruidegom hem tegemoet; Komt in, gij gezegenden mijns Vaders en beërft het Koninkrijk en goed, dat Ik u gegeven heb. Dan gaan die hemelse deuren open en zij wordt ingeleid in de zalen van Zijn heerlijke stad, dan aanschouwt zij Hem, Die in Zijn heerlijkheid en majesteit op Zijn troon zit. Dan ziet zij Hem, Die haar liefhad met een eeuwige liefde. Zo'n gedaante heeft zij nooit gezien, zo heerlijk en schoon, die een mensentong niet bekwaam is uit te spreken, want alles, wat aan Hem is, is gans begerlijk. Nu mag zij de stad aanschouwen, welke voor haar bereid is, zo schoon zijn haar straten en fundamenten en haar woningen van kristal en goud. Een tempel wordt in haar niet gevonden, want God is zelf haar tempel en het licht, dat van Zijn aangezicht straalt, verlicht haar gans en al. En het volk, dat er is, is verheerlijkt, vol van liefde, vrede en zaligheid en zij zingen Hem ter eer, zo schoon en heerlijk als haar oren nooit gehoord hebben; zij huppelen van vreugde en blijdschap *en* geven Hem alle eer en roepen uit: Dat Lam, dat geslacht is, komt alle lof en eer toe tot in alle eeuwigheid. Alles wat er leeft, juicht op een volmaakte wijze, hand aan hand, door een en dezelfde Geest geleid, want dan is alles één. Maar de Bruidegom zegt: Al het Mijne is het uwe! Ziet het, hoe groot is het goed, dat Ik voor u verworven heb en u gegeven. Toen werd ik ingeleid, hoe deze wereld, die om de zonde en vloek zo bedorven is, zal gezuiverd en gereinigd worden. En alles, wat er gevonden wordt, zal vergaan en er zal een nieuwe hemel en aarde komen, zo heerlijk en schoon als het Paradijs ooit is geweest; de aarde zal een schoon lusthof zijn, waar alles zo volmaakt en heerlijk is, een lust der ogen, waar vrede, liefde, zaligheid zal wezen.

Als wij nu de wereld in de zomer gadeslaan met haar sierlijk groen en pracht in de natuur, zodat degene, die er ogen voor krijgt om te zien, in verwondering en verbazing wegzinkt; – als zij dan voor vijanden zo schoon is, wat zal dan toch dat gezegende aardrijk zijn voor des Heeren vrienden, voor Zijn uitverkoren volk. Daar zullen Zijn dierbaren wandelen in haar heerlijke pracht, waar alles tot vermaak en wellust van Zijn bruid is gemaakt, waar hun heerlijke zielen en lichamen zo heerlijk bij uitblinken, – daar hun tranen zijn afgewist. O, waar zij heerlijk is, zodat haar Koning Zichzelf daarin verlustigt en een sieraad Zijner ogen is, dat Hij zegt: *O Mijn bruid, Mijn beminde, wat zijn uw gangen schoon, uw ogen zijn duivenogen, uw mond is als fijn uitgegraven goud en uw stem is zo liefelijk en schoon en uw haarlokken zijn als golvende baren*, – dat Hij getuigt: *Gij zijt de sieraad Mijner ogen!* Dan wordt het verslaan, zoals de Heere in Zijn Woord zegt: *Dat Hij spelende was in den schoot des aardrijks met de mensenkinderen*. Daar in de gedachte Gods zag Hij Zijn verheerlijkte Kerk op de verheerlijkte aarde, want daar zal de bruid de Bruidegom prijzen en de Bruidegom de bruid.

De Heere God zeide tot Abraham: *Uw loon is zeer groot*. Is dan het loon niet ontzettend groot voor Zijn volk? Waar wij maar een titteltje van kunnen vermelden. Daar is hemel en aarde

een, daar zullen haar poorten dag aan dag geopend zijn en de gemeenschap met hun Koning zo zalig zijn, dat zij uitjubelen:

Maar het vrome volk, in U verheugd,

Zal huppelen van zielevreugd,

Als zij hun wens verkrijgen, enz. (Ps. 68:2).

Dan zal hun blijdschap ten toppunt stijgen. Daar hebben zij altijd naar uitgezien en op gehoopt en het nu verkregen! Zij zullen Gode de eer geven: *Door U, door U, om het eeuwig welbehagen!*

Welgelukzalig zijn degenen, die God als hun Koning en Verlosser mogen noemen, wien het te beurt mag vallen om uit de duisternis tot Zijn wonderbaar licht te worden overgebracht.

Och, kon ik het eens uitdrukken, het heerlijk voorrecht, dat zij hebben, die een Verlosser en Zaligmaker voor hun ziel hebben. Daar zal de eeuwigheid, ziel en lichaam voor nodig zijn om Gode daar lof, dank en eer voor toe te brengen, als zij zoveel liefde en zaligheid reeds van Hem ontvangen, daar zij Hem niet zien; — waar zij uit moeten roepen: *Wat is het vooruitzicht schoon, en zalig lot, dat er te wachten staat! Wat zal het dan toch zijn, als zij daar zijn, waar Hij is, daar zij nu getuigen: Wat zijt Gij mij dierbaar! Mijn Liefste draagt de banier boven tienduizenden! Hem zij alle eer tot in eeuwigheid!*

Maar — daar werd ik teruggeleid, wat het zal zijn voor diegenen, die hun talent in de aarde verborgen hebben en alles tot eer van de duivel, zonde, ongerechtigheid en eigen wellusten over hebben gebracht, — hoe zij, als de Rechter van hemel en aarde op de wolken kwam, uit hun graven opstonden. Daar moest hun sterfelijkheid de onsterfelijkheid aandoen. En dan zullen zij hun vonnis horen: *Gaat weg, in het vuur, hetwelk den duivel en zijn dienaren bereid is!* En ziet, zij kruipen als een worm op aarde, daar zij hun Rechter niet durven aanzien, waar Hij zo vertoornd en verbolgen op hen is, dat Zijn ogen hen doorboren en zij leren, dat God een verterend vuur is, bij welks gloed niemand het houden kan. Dan zullen zij brullen, gelijk een leeuw van weedom des harten en spijt, dat zij hun talent in de aarde, duivel, zonde en ongerechtigheid hebben verborgen. Dan roepen zij: *Bergen valt op ons, heuvelen bedekt ons!* Zij zullen de dood zoeken, maar niet vinden. En dan zal er een engel met een vlammend zwaard in de hand hen voor eeuwig in de eeuwige rampzaligheid storten. Daar zullen zij eeuwig op hun tanden knersen, hun tongen kauwen en uitroepen: *Te laat, voor eeuwig te laat!* Daar zullen hun zonden, waarin zij hier lust en behagen hadden, hen tot een eeuwige wroeging zijn; daar zullen zij als bittere gal voor hen wezen. Dan zullen zij het verstaan, welk een verkeerde weg zij zijn ingeslagen, waarover zij eeuwig zullen wanhoop hebben en de satan zal het hun verwijten.

O, wat kreeg ik daar met mijn medereizigers naar de eeuwigheid medelijden, hoe zij hier blind en onbedacht, onbezorgd voortleven, zonder gevoel en besef van hun toestand en het gevaar, waarin zij verkeren. Dikke tranen liepen mij langs de wangen, dat ik uitriep : O Heere, geef hen hun gevaar en hun toestand eens te kennen, open hun ogen en breng ze in ootmoed des harten tot U. Ik dacht zo om degenen, waarmede ik om moet gaan, daar zij zo onbesuisd voortgaan en het zwaard zo boven het hoofd hangt, daar de oordeelsdag en de dood elk ogenblik kunnen komen—ook aan degenen, die mij lief en dierbaar zijn, mijn kroost en riep uit: *o Heere, mocht Gij hen eens in het hart grijpen, opdat zij U mogen vrezen, gelijk een Obadja, van hun jeugd aan!* Wat zal het zijn met elkaar omgegaan en geleefd te hebben—en dan voor eeuwig van elkander gescheiden, de een in de grootste rampzaligheid en de ander in de grootste gelukzaligheid!

Dat de bede uit mijn hart ging: *Och, Heere, dat Uw Koninkrijk worde uitgebreid op aarde, dat er velen voor U de knieën buigen in Geest en waarheid, velen overgebracht worden uit de duisternis tot Zijn wonderbaar licht.*

Och, wat kreeg ik te doen met land en volk, dat zo in de zonde en ongerechtigheid voort leeft, zonder besef van hun gevaarvolle toestand. En wel in deze onze dagen, daar Gods oordelen zo openbaar geworden zijn en de Schrift zo vervuld wordt,— dat ik zeide : Arm land! Arm volk! o mocht gij heden uw overtredingen voor God belijden en betreuren! Hoe zult gij het maken, als de Heere komt? Waar zult gij u bergen? Wat moest gij voor de Heere nedervallen in stof en as, daar Hij ons tot hiertoe nog bewaard heeft! Wat toont de Heere het nog geen lust in de dood van Neêrlands volk te hebben, maar zo klaar roept Hij het toe: *Bekeert u en gij zult leven!*

Maar ach, wat weinig opmerking en vernedering! Wat gevoelen zij weinig hun armzalige toestand! En ik gevoelde zo'n medelijden met hen, dat ik zeide: *Och dat mijn hoofd water ware en mijn ogen springaderen des levenden waters om te bewenen de breuk der dochteren mijns volks.*

Ik stond zo op post, dat de tranen op de grond vielen, en zeide zo bij mij zelven: Nu ligt het merendeel rustig te slapen en ik sta hier te wenen over uw arme toestand. Ik dacht: Gij moest het eens weten, Neêrlands volk, dat er geen dag voorbij gaat, dat ik niet mijn knieën voor u buig, in alle gebrek de troon van Gods genade aanloop om voor ons allen van Hem genade en geen recht af te smeken, of Hij ons nog behoeden en bewaren wil, dat Hij Zijn vleugelen over ons land en volk uitbreide en ons daaronder bedekke.

Het is niet, dat ons land en volk beter is dan andere landen en volken, maar het zijn des Heeren goedertierenheden, dat wij nog niet vergaan en vernield zijn.

Want, indien de Heere met ons in het gericht moest treden, — wie zou dan bestaan? Dan zou Hij ons verdelgen van voor Zijn aangezicht. Wat zou het ons in nederigheid des harten voor Hem op onze knieën moeten brengen, daar de Heere ons nog gespaard heeft, daar het gebulder der kanonnen van onze naburen bij tijden in de oren klinkt en *wij* tot hiertoe nog in vrede mogen verkeren. Maar ach, wat is de mens, indien de Heere zijn ogen er niet voor opent, blind voor alles.

Het deed mij zo'n leed over mij zelf en over ons land en volk, dat wij in onszelf zo blind, arm, naar en ellendig zijn. Zien wij op de toestanden en op ons zelf, dan is het buiten hoop, maar mogen wij op Hem zien, Die alle macht in de hemel en op de aarde heeft, dan zijn er nog uitkomsten voor de dood.

O land! O volk! Buigt u dan nog biddend voor Hem neer, breekt met de zonde en ongerechtigheid en keer weder tot God.

En gij, die bidden geleerd hebt, och tracht te zuchten en te vluchten tot Hem, Die op hun noodgeschrei, grote wonderen doet. Och, dat u op het hart gebonden en gedrukt worde om in Geest en waarheid tot Hem te vluchten en dan zult gij, indien gij in het recht moogt komen, het recht noemen en goedkeuren als God het zwaard over en in Neêrland zendt. — Maar vraagt nog of de Heere het nog genadig wil zijn om Zijns Naams wil alleen.

O, daar ik mijzelf de armste en geringste acht, daar ik niet waardig ben om onder 's Heeren volk gerekend te worden, toch kan ik het niet nalaten tijdig en ontijdig de Heere te smeken om genade en vergeving, om dan ons land en volk, onze geliefde Vorstin en die met haar in hoogheid zijn gezeten aan 's Heeren voeten op te dragen, dat zij verstand en wijsheid van God moge ontvangen om ons land en volk op te leiden. Het behage Hem om onze lieve koningin aan Zijn rommelende ingewanden op te dragen of het Hem behagen mocht haar te veranderen en te bekeren, dat Zij met mond en hart voor God en mensen getuige, dat God haar uit de duisternis tot Zijn wonderbaar licht getrokken heeft. Daar de last en de verantwoording voor haar zo groot is en vooral in deze donkere dagen, is het mij menigmaal en ook terwijl ik op post stond, een behoefte, haar met al haar noden en behoeften voor Hem op te dragen. Wat zal het voor haar ook zijn, als zij zonder Borg en Middelaar eenmaal van haar rentmeesterschap rekenschap af moet leggen. En ik gevoelde zo haar grote

verantwoordelijkheid, dat ik uitriep: *o Heere, mocht Zij nog als een sierlijke kroon worden in de hand onzes Gods.*

Daar ik gisterenavond weer op wacht stond en er zo toe gedrongen werd om dat eens op te schrijven, zo heb ik, met biddend opzien tot Hem, die alles vermag en mij de bekwaamheid kan geven om dit te schrijven tot Zijn eer en als het wezen kan tot waarschuwing voor mijn land- en natuurgelovigen, medereizigers naar de nimmer eindigende eeuwigheid, waar wij allen straks voor die Koning der koningen zullen moeten verschijnen – en ik zo'n diep medelijden met hen gevoelde, durfde ik en kon het niet nalaten, – te schrijven welk een omgang de Heere door Zijn lieve en dierbare Geest met arme mensenkinderen kan houden.

En daar over het algemeen niets of weinig verwacht wordt van hetgeen onder een soldatenrok huisvest, heb ik met Gods hulp getracht, te tonen, hoe het de Heere behaagt daaronder en in met Zijn Geest werkzaam te zijn, hoe daar ook een verbroken en verslagen hart kan wonen en de Heere daar Zichzelf nog in en aan verheerlijken wil.

Daar ik nu met mijn naam onbekend wens te blijven, opdat niet een nietig menskind, maar God van alles de eer zal ontvangen, die Hem toekomt tot in alle eeuwigheid, zo onderteken ik mijzelf met de naam: EEN LANDWEER SOLDAAT.